33e jaar -- N. 5 | Prijs per nummer : voor België 3 centiemen, voor den Vreemde 5 centiemen | Telefoon : Redactie 247 - Administratie 2845 | Zaterdag 6 Januari 1917

Drukster-Uitgeefster
Sam: Maatschappij HET LICHT
bestuurder:
P. DE VISCH, Ledeberg-Gent

.. REDACTIE ..
ADMINISTRATIE
HOOGPOORT, 29, GENT

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij. — Verschijnende alle dagen.

ABONNEMENTSPRIJS
BELGIE
Drie maanden . . . . . fr. 3.25
Zes maanden . . . . . fr. 6.50
Een jaar . . . . . fr. 12.50
Men abonneert zich op alle postbureelen
DEN VREEMDE
Drie maanden (dagelijks verzonden) . . . . . fr. 6.75

Berichten der Administratie

Voor de zes « Vooruit's» die deze week aan de lezers besteld worden, zullen deze een centiem meer moeten betalen dan verleden week, dus 18 centiemen, dit op het te-kort dat zij verleden week betaalden, te vergoeden.

* * *

Wij berichten bij deze dat de oplage van den

VOLKSALMANAK VOORUIT

TOTAAL is uitgeput.

Aan welkdanige vraag ook kan dus niet meer voldaan worden.

* * *

De feuilletonlezers worden bericht dat het volgnummer 274 ontbreekt. Bij vergissing werd van 273 op 275 gesprongen.

Europeesche Oorlog

In West-Vlaanderen en in Frankrijk

Uit Duitsche bron.

Westelijk oorlogsterrein:

BERLIJN, 4 Januari. (Officieel): De regen en de mist hebben alle werkzaamheid belemmerd.

Russisch oorlogsterrein:

Front van gen. veldm. prins Leopold van Beieren. — In het Noord-Westen van Dunaburg, hebben afdeelingen van het 259e regiment voetvolk der reserven van Oldenburg de Duna overgetrokken, die met ijs was bedekt, en hebben aldus den Russen een eiland ontnomen. Meer dan 40 gevangenen en verscheidene mitrailleuzen werden weggevoerd.

Front van gen.-kolonel Aartshertog Jozef. — In de Karpathenbosschen zijn Russische afdeelingen er in gelukt zich in de meest vooruitgeschoven posities ten noorden van Mestecanesci te vestigen.

Duitsche en Oostenrijksch-Hongaarsche troepen hebben in stormloop verscheidene hoogten genomen ten noorden der baan, van Oitoz en van beide zijden van de Soveja (in de Usitavallei) en hebben hen tegen de geweldige aanvallen van de tegenstrevers behouden.

Legergroep van veld-maarschalk generaal von Mackensen. — Over Odobesti (ten noord-westen van Focsani), is den sektor van Milcoon veroverd. Ten westen van de monding van den Buzen, hebben effektieve krachten der Russische ruiterij gepoogd vooruit te komen; zij werden teruggeworpen. Schouder aan schouder, hebben Duitsche en Bulgaarsche regimenten in stormloop de plaatsen Macin en Jijila genomen, welke met wanhoop verdedigd werden. Tot op heden zijn omtrent 1000 gevangenen en 10 mitrailleuzen genomen. De vijand is dus uit de Dobrcedscha gejaagd, uitgezonderd aan het nauw dat zich bij Galatz uitstrekt, op dewelke zich nog de achterwachten der Russische troepen bevinden.

Balkanfront:

Geen enkele gebeurtenis van belang.

BERLIJN, 4 Januari: In 't Westen en Oosten geene bijzondere gevechtsbedrijvigheid.

In Roemenie zijn langs de Sereth de gevechten opgeleefd.

Uit Fransche bron.

PARIJS, 3 Januari. — Officieel: Tamelijk levendige artilleriestrijd ten Zuiden van de Somme, in de streek van Reuvroy en in die van Verdun. Rond de «Dode Man» en Bezonvaux, in Champagne, hebben de Fransche patroeljen Duitsche gevangenen teruggebracht.

PARIJS 4 Jan. — *Morgenbricht.* — Tamelijk levendige artilleriegevechten noordelijk en zuidelijk van de Somme, in de streek van Rouvroy en naar Verdun, in de nabijheid van Mort Homme en bij Bezonvaux. In Champagne waren onze patroeljes zeer roerig en brachten gevangenen terug.

Avondbericht: Gewoon geschutvuur op verschillende punten van het front.

Uit Engelsche bron

LONDEN, 3 Jan. — Eene kleine vijandelijke verkenningsafdeeling bereikte oostelijk van Vermelles onze linies, doch werd onder verlies van de helft harer manschappen teruggedreven. Onder dekking eener sterke beschieting poogde eene andere vijandelijke verkenningsafdeeling onze linies noordelijk van Ieperen te naderen, wat hun evenwel trots erge verliezen mislukte. Gevoelige artilleriebedrijvigheid tusschen Ancre en Somme en zuidelijk en oostelijk van Ieperen. Wij antwoordden werkzaam en beschoten ook de omgeving van Neuve Chapelle en Armentières.

* * *

De oorlog tusschen Italie en Oostenrijk-Hongarije

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 4 Januari: Onveranderd

Uit Italiaansche bron

ROME, 3 Jan. — Langs het gansche front de gewone artilleriebedrijvigheid. Geene gebeurtenis van belang.

* * *

Russisch-Poolsche-Galicische grens

Uit Russische bron

ZWITSERSCHE GRENS, 3 Januari: Ten Zuid-westen van Brody, heeft de vijand onze posities beschoten in de streek van Ponikowice en van Dube gevestigd; hij heeft 15 projekticlen met stikgaz gevuld op de eerste dezer plaatsen geworpen.

Op het front van Moldavie, heeft de vijand bij herhalingen de hoogten die zich ten Noord-westen van het Bokaszdorp bevinden (bij de samenvloeiing van de Bokasz en Bistritza) aangevallen; hij is elken keer door ons vuur teruggeworpen.

In de streek welke door de Domuk loopt, heeft de vijand het offensief genomen ten noorden van de beek die zich in de Domuk bij het dorp Domukpat werpt. De vijand is er in geslaagd onze veldposten van eene hoogte te werpen waar zij gevestigd waren. Versterkingen in der haast toegekomen, hebben den eersten toestand doen behouden.

In de Tatrosch-vallei, heeft de vijand het dorp Kotumba aangevallen; hij is teruggeworpen en heeft groote verliezen geleden. Plotseling heeft de vijand de omstreken van het dorp Agasul beschoten, dat ten zuid-oosten van Kotumba ligt, bijmiddel van stikgaz-boimmen. De vijand heeft andere aanvallen in dezen sektor uitgevoerd, vanaf de Siltscha-vallei tot de Tschabonochrivier, evenals in de vallei van Dostiany en Citos. Deze aanvallen zijn buitengewoon geweldig geworden en, in deze valleien, is de vijand er opnieuw in geslaagd lichtelijk onze afdeelingen naar het Oosten terug te drijven.

Op het Roemeensche front heeft de vijand geweldige aanvallen uitgevoerd op het front dat zich ten noorden en ten zuiden der Kassine-rivier uitstrekt, op acht wersten ten oosten van de grens van Moldavië, onze troepen hebben hunne posities behouden.

Dank aan een nachtelijke aaval, heeft de vijand de Roemenen bij de Rimna-bron achteruitgeworpen; zij zijn in de Patroanu-streek teruggetrokken, op twintig wersten ten-westen van Focsani.

In de streek van Focsani en meer ten zuidoosten tot aan de Donau, hebben onze afdeelingen gedurende den nacht nieuwe posities bezet, zonder dat de vijand eene drukking heeft uitgeoefend.

Bij den dageraad heeft de vijand het offensief op den linker oever van de Buzeu genomen, evenals op de lengte van den spoorweg Buzeu-Brailow. Dit offensief is door het vuur onzer infanterie en van onze artillerie afgeslagen.

In den loop van den dag, heeft de vijand gepoogd een offensief te nemen in de streek van Romonoul, op 15 werst van Brailow; door ons vuur teruggedreven, heeft hij zich in wanorde teruggetrokken en zich op een afstand van 800 à 1000 stappen van onze positie verschanst.

In de Dobroedscha, bij den dageraad heeft de vijand het offensief genomen en heeft tot 25 bataljons tegen onze posities afgezonden; hij heeft onze troepen achteruit gedreven, die zich op de eerste posities achterwaarts opgeworpen, teruggetrokken.

* * *

De oorlog op den Balkan

Uit Oostenrijksche bron.

WEENEN, 4 Januari: Onveranderd.

Uit Bulgaarsche bron.

SOFIA, 3 Jan. — Macedonisch front: In enkele gebieden van het front levendig artillerievuur. Voor ons gunstig verloopen patroeljegevechten noordwestelijk van Bitolia, waarbij wij gevangenen namen. Tusschen den Wardar en het Doiranmeer levendige bedrijvigheid der vijandelijke artillerie. Twee oorlogsschepen beschoten vruchteloos onze stellingen bij Orfana.

Roemeensch front: In de Dobrudscha trok de vijand zich terug op de sterk verschanste stelling langs den steenweg Macin-Jijila-Vacareni. De opmarsch tegen deze stelling duurt voort. Wij bezetten de hoogte 108 oostelijk van Jijila. Vijandelijke monitoren beschoten Tuleen.

Uit Turksche bron

KONSTANTINOPEL, 3 Jan. — Geene gewichtige gebeurtenis aan de fronten.

De Oorlog tusschen Oostenrijk en Roemenie

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 4 Januari: De Dobrudscha is met uitzondering der smalle naar Galatz toe liggende landtong van den vijand gezuiverd.

In de Roemeensche vlakte buiten vruchtelooze voelingen van Russische kavalerie, geene bijzondere gebeurtenissen. Westelijk van Odebesci hebben wij den Milcov overgetrokken en bij Soneia en aan den Oitozsteenweg vijandelijke stellingen bestormd. Westelijk van Valeputra bemeesterden de Russen een onzer loopgraven.

Elders in 't Noordoosten niets van belang.

* * *

In Klein-Azië

Uit Turksche bron

KONSTANTINOPEL, 5 Jan. — Aan het Tigrisfront viel de vijand op 31 December een deel onzer stellingen aan; doch werd met erge verliezen verdreven. Zijne verliezen worden op 500 tot 600 man geschat. Op de overige fronten geene gebeurtenis van beteekenis.

* * *

OP ZEE

Kruiserscoorlog der U-booten

BERN 4 Jan. — Het Fransche zeilschepen «Juo Vadis» (109 ton) «Marie Louise» (168 ton) en «Courlis» (181 ton) evenals de visschersstoomsloep L. R. 2162 en de kotter L. R. 1007 werden door U-booten getorpedeerd.

AMSTERDAM, 4 Jan. — Lloyd meldt uit Oporto dat de Noorsche stoomer «Mopild» op 1 Jan. daar aangekomen is met 21 leden der bemanning van het Noorsch zeilschip «Britannic» 2289 ton, dat reeds vroeger getorpedeerd werd.

In het Buitenland

In Frankrijk

Portugeezen aangekomen

Van de Westgrens, 4 Januari. — Naar de « Temps » meldt, zijn 100 officieren en onderofficieren van het Portugeesche leger te Parijs aangekomen. Er worden in 't geheel 500 officieren verwacht, die de voorbereidingen der regeling treffen zullen voor de deelneming van het Portugeesche expeditieleger van generaal Tamagnini.

In Engeland

Lloyd George naar Rome

LUGANO, 4 Januari : De Engelsche ministervoorzitter Lloyd George reist heden nacht naar Rome.

In Italie

Entente-Conferentie te Rome

BERN, 4 Jan. — De Milaneesche bladen melden uit Rome: Briand, Liautey, Thomas, Lloyd George, Lord Milner, generaal Robertson en de Russische generaal Galitzin komen morgen te Rome aan.

OP DEN BALKAN

In Griekenland

De toestand

BERLIJN 4 Jan. — Uit Athene wordt van het Berliner Tageblatt over eene straatbetooging bericht: Onder het zingen der nationale hymne en vooraan dragen van het portret des konings trok eene volksmassa door de straten, roepend: « Leve de Koning; weg met de Entente! »

In de gansche bevolking heerscht sinds de Ententenota veropenbaard werd, eene sterke opschudding.

Rond de Vredesvoorstellen

In Engeland

Het antwoord der Entente aan Wilson aanstaande

ROTTERDAM, 3 Januari. — Uit Londen meldt men: De inhoudsopgave der antwoordnota aan Wilson is gereed en zal binnen eenige dagen verzonden worden.

Volgens den « Daily Telegraph » zullen de geallieerden in het antwoord op de nota van Wilson, hunne vredesvoorwaarden in détails omschrijven en namelijk opgeven wat zij onder nationaliteitsprincipen verstaan.

KOPENHAGEN, 3 Januari. — Volgens de Londensche korrespondent van « Politiken » mededeelt, wordt in de laatste Amerikaansche perskommentaren over de nota der Entente gezegd, dat de nota niets over de vredesvoorwaarden bevat.

Daartegenover staat men te Londen op 't standpunt dat met den eisch van de erkenning van het nationaliteitsprinciep eene klare vredesbazis aangeduid is. In de nota aan Wilson zal men dezen eisch juister, met al zijne gevolgtrekkingen die Italië, Roemenie en Servie betreffen, aangehaald vinden.

Een Londensche telegram in « National Tidende » beweert dat samen met de binnen weinige dagen te verwachten Ententenota aan Wilson ook een kort antwoord op de Skandinaafsche vrede-nota zal uitgevaardigd worden.

AMSTERDAM 4 Januari. — Men verneemt dat het antwoord der geallieerden aan Wilson niet zal veropenbaard worden dan nadat zij eenige dagen in 't bezit van den president is. Het aktenstuk moet nog hier en daar veranderd worden. Men verwacht dat het antwoord aan Wilson de voorloopige vredesvoorwaarden zal aanduiden, op grond van dewelke de geallieerden bereid zijn te onderhandelen.

In Zweden

Een Zweedsch oordeel

STOCKHOLM, 3 Januari. — Volgens de « Belgischer Kurier » wijdt « Aftonbladet » aan het antwoord der Entente eene lange bespreking. Hij wijst voor alles op de huicheling in de nota, als daarin van verdediging der volkenvrijheid spraak is. Het blad schrijft: Engeland was een schoone voorvechter naar vrijheid in Zuid-Afrika, Indie, Egypte, Ierland en Italie. De overval op Turkije is nog in frissche herinnering. Japan nam Korea. Bij Rusland moet men slechts aan Polen en aan Finland denken. De gansche geweldige schending van Griekenland door de Entente wordt door de ongehoordste overvallen op 't zelfde uur getoond, waarop plechtig van de verdediging der vrijheid der kleine volken, van de erkenning van het nationaliteitenprincipe en van de verzekering van 't vrij bestaan der kleine volken gesproken wordt.

De nota gaat in de huicheling zoo ver, dat zij den eisch eener voldoening voor Belgie zeer uitvoerig behandelt, eene voldoening welker rechtmatigheid Duitschland nimmer bestreden heeft... De oorlogsdoeleinden gingen op reine veroveringen uit. Frankrijk wilde zooals bekend Elzas-Lotharingen, Rusland Galicië, de Boekowina, Posen, Oost- en West Pruisen, half Silezie en Konstantinopel. Italië smakt naar Zuid-Tirool, Istrië en Dalmatië, zoo mogelijk ook naar Albanie evenals naar deelen van Klein Azie. Roemenie strekte de hand uit naar Zevenbergen. Tegenover zulke plannen kon men zich in alle geval over het verzwijgen der oorlogsdoeleinden niet verwonderen, alhoewel de nota het nationaliteitenprinciep als leidende gedachten heeft schijnt het niet eer zoo, dat de Ententemachten hunne oorlogsdoeleinden achter frasen duiken, wijl deze doeleinden, zoo zij klaar te voorschijn kwamen, het neutrale buitenland de oogen moesten openen? Zoo werd het antwoord op het vredesaanbod niet eene vredesnota, maar eene oorlogsnota. De Entente kan wellicht zich en zijne volkeren, doch moeilijk zijne uitgemaakte vrienden bij de neutralen verhelen dat zij de gelegenheid verzuimd heeft, door opgave der grondlinie harer eigene voorwaarden de middenmachten tot het aanhalen der hunne te verplichten. Thans treedt het inzicht der Entente-machten, den oorlog in de hoop op zege, kost het ook nog zooveel geld, bloed en tranen, voort te voeren, helder te voorschijn. Het is hunne nieuwjaargave aan de wereld.

Internationale en Vrede

Uit den *Bien Public* :

Social-Demokraten, het belangrijk dagblad der deensche socialisten, houdt zich in eene reeks van artikels ernstig bezig met de voorstellen die links en rechts gedaan werden met het oog op de herstelling der internationale betrekkingen tusschen de verschillende socialistische partijen.

In het bijzonder spreekt het socialistisch blad dan ook over de belangrijke conferencie die gehouden werd door de socialisten van het Noorden in de stad Kopenhagen, en waarop met algemeene stemmen besloten werd een nieuwen oproep te zenden aan de partijgenooten der oorlogvoerende landen, hen verzoekend uit al hunne krachten te willen medewerken aan de herstelling van den wereldvrede.

Deze oproep, voegt het blad er geestdriftig aan toe, is zeer gunstig onthaald geweest, zoo gunstig, dat men mag verwachten dat de socialistische partijen der ententelanden zich ernstig met de brandende kwestie zullen bezig houden op het congres dat zij binnen kort zullen houden te Londen.

Enkele dagen vóór het samenkomen der scandinavische conferencie, gaat het blad voort, zijn twee invloedrijke vertegenwoordigers der deensche werkliedenpartij, de heeren Hedebol en Christansen, naar Engeland geweest, waar zij gelegenheid gevonden hebben om betrekkingen aan te knoopen met voorname engelsche organisaties, alleen met het oog op de ontworpen beweging voor den wereldvrede.

Als de deensche afgevaardigden in hun land terug kwamen, vonden zij daar reeds eene uitnoodiging om deel te gaan nemen aan eene conferentie die met de kerstdagen in Parijs zou samen komen om over eene zulke beweging te spreken en de noodige maatregels te nemen.

« Daar deze uitnoodiging uit Engeland kwam, zeggen nu de afgevaardigden, en daar zij ten volle beantwoordde aan onze aldaar bekend gemaakte wenschen, haastten wij ons om er op te antwoorden en bekend te maken dat ons land, zou vertegenwoordigd worden door de heeren Karl F. Madsen, Byorgbjorg en mevrouw Nina Bang. Jammer dat de fransche regeering geen pasport kon afleveren, zoodat onze afvaardiging niet naar Parijs kon vertrekken. »

Niettemin, zegt *Social-Demokraten* verder, hopen wij dat wij alle misverstand tusschen fransche en deensche socialisten zullen kunnen doen ophouden, op den oogenblik dat de beweging ten voordeele van den wereldvrede voor goed aan den gang gaat.

Ondanks de bovengemelde moeilijkheden zijn wij er in gelukt langs een anderen kant eenige toenadering te bewerken en wij wachten hoopvol op een geschikten oogenblik voor het aangaan van eene krachtige werkzaamheid om een einde aan den afschuwelijken oorlog te stellen — eene werkzaamheid voor dewelke reeds meer dan eens de medewerking der deensche socialisten ingeroepen werd.

Langs een anderen kant kan gemeld worden, voegt het blad er nog aan toe, dat de conferencie, die onlangs in Den Haag gehouden werd tusschen hollandsche en duitsche socialisten, van groote beteekenis moet genoemd worden voor de volken der oorlogvoerende landen :

Het aanbod der Centraalmachten, gevolgd door de nota van president Wilson, werd op deze conferencie zeer gunstig onthaald door de aanwezige socialisten, waaronder afgevaardigden waren van de ententelanden, en men kan gerust zeggen dat, voor zooveel de moeilijke omstandigheden het toelaten, de pogingen van den amerikaanschen voorzitter eerlijk zullen gesteund worden door de socialisten der onzijdige landen.

Als besluit zijner artikels toont het socialistisch blad aan dat de duitsche socialisten niets hoegenaamd verwaarloosd hebben om eene wederkeerige overeenkomst tot stand te brengen tusschen de socialistische susterpartijen, en het meent dat zulks een belang rijk voorteeken is voor een spoedig einde van den oorlog.

VARIA

Per onderzeeër naar den Noordpool

Wat men sedert eenigen tijd te verwachten was wordt nu eonder bluf uit New-York gemeld:

« Daily Chronicle » weet met veel bijzonderheden erbij te verzekeren dat de zeer geleerde en gestudeerde heer professor Alfred Riedel een zoo ingenieus als stoutmoedig plan heeft uitgewerkt om ditmaal vast en zeker en zonder het minste gevaar den Noordpool te bereiken.

Professor Riedel gaat zich een grooten onderzeeër laten bouwen volgens de plannen van eene type waarmede hij geruimen tijd proefnemingen gedaan heeft in de haven van Baltimore — en de beste uitslagen bekomen heeft op elk gebied.

Het is zoo goed als beslist, zegt het engelsch blad, dat de onderzeeër zal ineengezet worden en van het noodige voorzien op Spitzbergen, van waar de professor den door Nansen gevolgden weg zal houden tot op de plaats waar de «Fram» door de ijsbergen tegengehouden werd.

Hier zal het schip duiken en waarschijnlijk onder water blijven varen tot aan den eigenlijke Pool, waarvan de nabijheid zal aangekondigd worden door bijzonder vernuftige toestellen, waarvan Riedel het geheim bewaard heeft.

Indien er rond den Pool eene opene zee ligt, heet het verder, zal het schip aan de oppervlakte komen, om de opvarenden toe te laten de noodige vaststellingen te doen... Is de Pool echter omringd van ijs, zooals verondersteld wordt, dan zal men bij middel van eene door den professor uitgevonden, door barnkracht gedreven boormachien een gat in het ijs weten te maken, eene pijp langs dewelke men wel zal trachten naar boven en onder den open hemel te komen.

De geleerde Riedel heeft zijn ontwerp reeds verleden jaar onderworpen aan de New Yorker « John Hopkins University ». In de beginne vonden de mannen dezer Hoogeschool dat Riedel droomde, maar met verscheidone andere geleerden heeft hij nu eindelijk bewezen dat het de universitymannen waren die droomden.

Niet alleen heeft Riedel al de confraters van de bovengenoemde «Universty» in zoover overhaald dat zij zijn plan aangenomen hebben, dat zij hem geldelijk zullen ondersteunen, maar nu gaat hij ook naar Europa komen om voordrachten te geven over zijne plannen en den steun van de ernstige geleerden in te roepen.

****

Leest en verspreidt VOORUIT

****

FEUILLETON VAN «VOORUIT» (299

De Brooddraagster

door XAVIER DE MONTÉPIN

Hij bleef staan aan de woning van Ovide Soliveau en belde tot driemaal toe, zonder antwoord te krijgen.

Zonder twijfel was de valsche baron Arnold de Reiss niet thuis.

Paul Harmant schreef eenige woorden op een blad van zijn zakdoekje, scheurde het er uit, en stak het in de brievenbus.

Daarna ging de miljonnair de Clichy-dreef weer op, tot aan een koffiehuis van tamelijk goed uitzicht, waar hij binnentrad en een absinthe bestelde, dien hij langzaam uitdronk, terwijl hij de nieuwsbladen las.

Het was daar dat hij zijnen handlanger had doen komen.

Wij zullen den ellendeling zijnen rampzaligen medeplichtige laten afwachten, en bij den advokaat Georges Darier weerkeeren.

Toen hij de vurige smeekingen, de ontroerde stem van Liza Perrin hoorde, had de jongeling zeer wel begrepen dat een sterker gevoelen dan eenvoudige vriendschap de arme vrouw bezielde, doch hij had zich wel gewacht dit te laten blijken, en zoo hij de verdediging van Jeanne Fortier tegenover Paul Harmant had genomen, dan was het omdat hij een innig medelijden gevoelde voor de ongelukkige moeder, veroordeeld ja, maar misschien niet plichtig, en hij wilde de hand niet leenen aan hare aanhouding.

Die aanhouding, in zijne woning gedaan, zou — hij gevoelde het wel — hem eeuwig berouwen.

Georges had daarbij niet het minste gedacht dat de miljonnair Jeanne Fortier herkend had aan zijne gelaatstrekken, aan den klank harer stem; hij vermoedde de ware oorzaak niet, die hem deed handelen, en kon niet raden dat Jacques Garaud bij hem stond.

Had Jeanne, op het zicht van Paul Harmant, gesidderd, had haar gelaat verbazing en schrik uitgedrukt, dan zou hij zich misschien rekenschap gegeven hebben van den toestand van Mary's vader, doch de weduwe van Pierre Fortier had den moordenaar van Lucien Labroue niet herkend.

Met des te meer reden kon Georges niet veronderstellen dat deze zich verscholen hield onder een masker van eerlijk, rijk en geëerbiedigd man.

Alhoewel zijn voogd hem, den vorigen dag, zekere geheimzinnige woorden gezegd had, rees er geene de minste vijandige veronderstelling tegen Paul Harmant in zijnen geest op.

Alhoewel hij het gedrag van den miljonnair ten opzichte van Liza Perrin wreed vond, zegde hij bij zich zelve :

— De vader denkt enkel aan zijne dochter. De baatzuchtigheid zijner vaderlijke liefde maakt hem onmeedoogend voor al wat, rechtstreeks of onrechtstreeks, tegen zijn teergeliefd kind is...

Een ander gedacht drong zich ook, op zekere oogenblikken, in den geest van Georges op. Misschien was die arme vrouw, welke beiden dachten Jeanne Fortier te zijn, toch wezenlijk slechts Liza Perrin.

De jonge advokaat had haar aandachtig beschouwd ; hij had in de trekken van haar gelaat eene onbestemde gelijkenis meenen te vinden met de wezenstrekken van Jeanne Fortier, door zijnen voogd geschilderd.

Doch dat was voor hem niet voldoende om zich eene overtuiging te vormen.

Daar hij echter wist welk groot belang Castel in Lucien stelde, en wetende dat hij den waren moordenaar van Jules Labroue opzocht, zegde hij bij zich zelve, dat hij wel zou doen zijnen voogd op de hoogte te brengen van het gebeurde en hem zijnen twijfel mee te deelen.

Zoo Liza Perrin inderdaad Jeanne Fortier was, misschien met haar te ondervragen, met haar eenen steun te verleenen, welke haar tot dan toe ontbroken had, zou men erin gelukken een spoor te vinden, dat tot de ontdekking der waarheid zou leiden.

Eindelijk, — wij herhalen het — Georges kon zich niet weerhouden, voor Jeanne een diep medelijden, eene innige deelneming te gevoelen.

Een oogenblik vatte hij het plan op, ook Lucien te gaan verwittigen, doch hij bedacht zich.

(Wordt voortgezet.)

OVERSTROOMINGEN

In de Dendervallei

In onze overige briefwisseling vreesden wij het ergste. Onze voorgevoelens zijn gelukkiglijk niet verwezenlijkt, want het water is Donderdag morgend beginnen zakken.

Nog altijd echter staat geheel St-Gilles onder water.

De ramp is meest veroorzaakt door het breken van de dijken van den Dender. Ook is het te wijten aan den slechten afvoer van het water, want nog altijd is hoogst noodig werk uit te voeren te Dendermonde aan de duikers van den «Doorsteek», die veel te weinig water kunnen afvoeren.

Reeds verleden jaar wezen wij op de noodzakelijkheid der uitvoering dier werken : tot hiertoe is er nog niets van te recht gekomen.

Gaat men dan nooit de handen uit de mouwen steken.

Naar men ons uit Baesrode bericht is de toestand aldaar zeer erg geworden. Aan den wijk «Het Keur» is alle verkeer gestorst ; de steenweg is op eene groote lengte ingezakt.

Tegen 8 Januari moet er eene groote springtij plaats grijpen. Men vreest het slechtste als het weder niet betert. J. M.

GENT

Hoogeschool van den Arbeid

De leergangen hernemen den Maandag 8 Januari. Wij kunnen de werklieden en burgers niet genoeg aanzetten de lessen te volgen. Er zijn reeds 1200 leerlingen ; einde Januari zullen er minstens 1500 zijn.

Het doel der school is : Het bestaande nijverheids- en beroepsonderwijs aan te vullen en te volmaken door:

a) Nuttige wetenschappelijke en technische kennissen te verschaffen aan de werklieden en bedienden der groot-nijverheid.

b) Beroeps-, handels- en economische kennissen te verspreiden onder de ambachtslieden en nijveraars van den middenstand.

De huidige omstandigheden hebben ons evenwel aangezet om nevens de verwezenlijking van het dubbel doel, nuttig onderwijs te bezorgen aan arbeidslooze werksters en werkers.

Tot dat onderwijs behooren de huishoudkundige school, de leergangen voor bouwkunde, de lessen van land- en tuinbouw, het voortgezet lager onderwijs.

Sommigen werpen tegen dat onze Hoogeschool een mededinger is van het stadsonderwijs. De feiten bewijzen dat zulks verwaar is, aangezien wij tot heden toe nog niet te weten gekomen zijn dat een enkele leerling de stadscholen heeft verlaten om onze Hoogeschool bij te wonen.

Aanvullen en volvaken dat is ons doel.

Aan de verwezenlijking van dat doel werken *veertig* leeraars, verdeeld als volgt :

Acht leeraars bezitten diploma's eener Hoogeschool.

Tien leeraars zijn drager van het diploma van onderwijzer of regent.

Vijftien leeraars hebben een bekwaamheidsbewijs van beroeps-, nijverheids- of teekenscholen.

Zeven leeraars behooren tot de beste vakmannen der stad Gent.

Het is dan ook niet te verwonderen, dat, met zulk een leeraarskorps, de leerlingen komen aangestroomd, met het uitsluitend doel : hunne kennissen voort te zetten. Er wordt overigens eene strenge kontrool gehouden over de schoolbijwoning en wie driemaal afwezig is zonder zeer ernstige redenen wordt geschrapt.

Wij willen in onze Hoogeschool den leerplicht voor volwassenen invoeren, zonder andere bekrachtiging dan de *uitsluiting*.

In dergelijke omstandigheden moet onze Hoogeschool «Vooruit» en zal ze al het mogelijke doen om den studiedustigen werkman en burger, te brengen tot het hoogste van wat hij in zijn vak weten moet.

ZONDAG TOEKOMENDE

is er GEEN verlof voor de leerlingen der praktische lessen van Land- en Tuinbouw, (kasteel Groendreef), en voor de lessen van Bouwkunde : Metsers, Ververs, Platoneurs en Schrijnwerkers, (Begoniastraat, n. 7). Die lessen hebben plaats van 10 tot 1 uur.

Wie deze lessen wil volgen weze zondag aanstonds op post.

Provinciaal Komiteit van Hulp en Voeding der Provincie Oost-Vlaanderen

De policiedienst heeft in den loop zijner onderzoekingen in de laatste dagen een nieuwe manier van opkooping ontdekt.

Een bakkersknecht maakt gebruik terwijl hij op ronde is, om aan zijn klienten de rantsoenen rijst te vragen welke zij gekocht hebben in de verkoophuizen van het Comiteit.

Op die wijze is die bakkersknecht er in gelukt een aanzienlijke hoeveelheid rijst te vergaren, waaraan eene bestemming gegeven werd niet overeenstemming met de inrichten van de C. R. B., het is te zeggen, gelijke verdeeling onder al de inwoners.

Het Provinciaal Comiteit denkt nog eens het publiek te moeten verwittigen dat deze handelingen de ernstige gevolgen kunnen hebben voor de bevoorrading van gansch de bevolking, en overigens zelfs de volledige schorsing van alle verdeeling van koopwaren na zich te slepen.

Ook zullen de strengste maatregelen tegenover diegenen welke zich overleveren aan die handelingen, nadeelig voor het publiek in het algemeen. Buiten de rechterlijke vervolgingen waaraan zij zich blootstellen ten zelfden titel als de eigenlijke opkoopers, zullen de personen welke de koopwaren die zij in de verkoophuizen van het Comiteit bekomen aan derden afstaan of verkoopen zich alle rantsoenen van waren waaraan hun gezinskaart hun recht geeft, zien opgeschorst worden.

Samenw. Maatschappij VOORUIT N. I

Wij berichten onze Leden en Kliënten dat van Zondag toekomende de broodprijs door het Hulp- en Voedingscomiteit aan 42 centiemen is gesteld.

DRINGEND VERZOEK. — Om den Zondag geene belemmering in den dienst der Broodkaartenbestellers teweeg te brengen, worden de leden en kliënten beleefd verzocht: hun lidboekje of hunne kaart en daarbij GEPAST GELD gereed te leggen voor den aankoop der broodkaarten.

Wij vragen ook de aankoopen in onze Kruideniers winkels en andere Magazijnen, voor zooveel het mogelijk is, met gepast geld te betalen.

Stadsnieuws

— **IN DE STEKJESFABRIEK CAUSEMILLE-ROCHE** et Cie. — Vóór enkele dagen kon men in de bladen de mededeeling lezen, dat de Onzijdige Vereeniging der Gentsche maatschappijen van Bedienden en Reizigers, eene bedanking stuurde aan de Maatschappij Causemille-Roche en Cie, voor de gift van 750 fr. gedaan aan de onderstandkas van eerstgenoemde Maatschappij ten voordeele harer behoeftige leden.

Wij hebben het inzicht niet deze zaak af te keuren, maar kunnen dit niet laten voorbijgaan zonder te vragen, aan het Bestuur der Stekjesfabriek Causemille, wat het alreeds gedaan heeft voor zijn eigen personeel, waarvan het grootste deel, sedert het uitbreken van den oorlog werkloos is.

Op een volledig personeel van omtrent 700 werklieden en werksters werken er omtrent een 150tal ; eenige uren per week. Nog nooit hebben de andere werklieden iets ontvangen als onderstand.

De direktie schijnt zich zelfs zeer weinig te bekommeren om hare werklooze arbeiders want men schrikt niet terug voor het aanvaarden van nieuwe werkkrachten die voor den oorlog buiten het fabriek stonden, terwijl het personeel vam vóór den oorlog werkloos blijft.

Over een paar dagen hebben de werklieden, die eenige uren mogen werken in de fabriek, een zak kolen gekregen.

Het werklooze deel van het personeel mag in de koude blijven zitten achter eene dcode stof.

De kroon wordt nu op het werk gezet door een deel der winst aan eene maatschappij te geven van Bedienden en Reizigers.

Dat het Bestuur der fabriek aan laatst genoemde maatschappij gift doet, t'akkoord ! Maar in de eerste plaats dient de liefde der maatschappij hare eigen werklieden te betreffen en hebben zij, in de eerste plaats recht op ondersteuning, gezien het dan toch maar een deel der winst is, door hun zelf voortgebracht, dat hun zou terug betaald worden.

Aan de werklooze werklieden en werksters van Causemille geven wij den raad, déze handelwijze te gedenken en gezamenlijk aan de Direktie eens te gaan vragen of er voor hen niets te krijgen is.

Ten slotte moeten wij weerom betreuren dat er in deze fabriek zoo weinig vereenigden zijn.

De feiten die wij hier komen op te sommen, geven nochtans weerom een bewijs dat daar de hemel niet is. Herstelt uwe fout, onvereenigde werkers en werksters: het is nog tijd. Sluit u allen aan bij de Gemengde Weerstandskas. Door de organisatie kunt ge een vaste ruggesteun bekomen om uwe gewettigde grieven te bepleiten ; buiten de organisatie kunt ge niets.

Voor de Gem. Weerstandskas,
P. Fassin.

MINARDSCHOUWBURG. — Bestuur: Terol Edm. — Gezien het overgroot succes en op ALGEMEENE AANVRAAG, zondag 7, en maandag 8e Januari 1917

Aangebrande Hutsepot

(1492).

— **MEN SCHRIJFT ONS.** — Waarde Vriend :

Zou het niet mogelijk zijn iets uit te vinden voor onze arme kinderen, die geen licht thuis hebben om hun huiswerk elders te maken ? Daaraan heb ik dikwijls gedacht.

Op iedere volkswijk is er een lokaal van «Vooruit». Welnu, vermits er daar nu toch plaats is, zouden de kinderen daar hun huiswerk niet mogen maken ? Ik denk wel dat de redactie van «Vooruit» mij zal antwoorden of er geen middel daarvoor bestaat.

Met hoogachting gegroet,
Een zoon van een oud-partijgenoot,
Vermeersch. L.

Onze briefwisselaar schijnt niet te weten dat in onze wijklokalen verwarmingsavonden zijn ingericht om niet alleen aan de ouders toe te laten vuur en licht te sparen, maar ook om onze kinderen hunne schooltaak te laten maken.

Wij doen onzen vriend Vermeersch tevens opmerken, dat er reeds in gemeentescholen, na de schooluren, gelegenheid bestaat om de schooltaak te maken in verwarmde en verlichte zalen. Red.

— **OPGEPAST.** — In den laatsten tijd zijn er dikwijls valsche 25-centimes-stukken in omloop gebracht, hebbende vorm en teekening der in 1915 geslaan tinmunten van 25 centimen. Zij zijn van lood gemaakt en dus reeds door hun gewicht gemakkelijk van echte stukken te onderscheiden.

Omdat het verspreiden van zulke valsche geldstukken even strafbaar is als hunne vervaardiging zelve, wordt de bevolking voor het aanvaarden ervan gewaarschuwd.

BRIEVENBUS

Jef Coole, Kortrijk. — Uw artikel «Vredesduif» kan niet gaan. Red. Vooruit.

Mededeelingen

STEDELIJKE BOTERDIENST. — Zaterdag 6 Januari. 7e wijk : nr. 29801 tot 34100.

RANTSOENEERING VAN 'T VLEESCH — Voor den verkoop van Zaterdag 6 Januari zullen de vleeschhouwers slechts 80 grammen per persoon kunnen bestellen (Vleesch en beenen).

GEVONDEN. — Vrijdag ochtend op den Poel, een zwarte kinderschab. Terug te bekomen bureel «Het Licht».

DE SYNDICALE KOLENVERKOOPERS-VEREENIGING van Oost-Vlaanderen heeft de eer de inwoners van de Stad Gent, alsook die der Provincie, mede te deelen dat al de voetstappen die zij, aangaande het bekomen van wagons en schepen, aangewend heeft, tot heden niet gelukt zijn.

De leden der Syndicale Kamer zijn in de onmogelijkheid aan hunne kalanten de gewone kolen te leveren, die sedert langen tijd aan de belgische koolputten in koop zijn.

De Syndicale kamer zal het zich eene plicht noemen de bevolking te helpen, zoodra zij over vervoermiddelen zal beschikken. Verdere inlichtingen zullen op tijd en stond gegeven worden.

TUINBOUWONDERWIJS. — Zondag 7 Januari zal leeraar A. Collumbien, om 10.30 ure zijne 5e les houden over Fruitboomteelt en om 11.30 ure zal leeraar O. Barvenich zijn 5e les over Groententeelt geven in de Rijkstuinbouwschool, Hofbouwlaan.

STADS LAGERE TUINBOUW-AVONDSCHOOL (Guinardstraat). — Zondag 7 Januari om 3 uur, praktische les : «Snoei van den Peerenboom» gesucht Collumbien door leeraar E. Collumbien

Maandag 8 Januari, van 7 tot 8 ure, les Fruitboomteelt, leeraar E. Collumbier.

Dinsdag 9 Januari, van 7 tot 8 ure, les Bloementeel, leeraar A. Collumbien.

Woensdag 10 Januari, van 7 tot 8 ure, les Groententeelt, leeraar E. V. Driessche. — Van 7 tot 8 ure, Boekerij, Heer A. Leemans.

Vrijdag 12 Januari, van 7 tot 8 ure, les over Fruitboomteelt, maken van enten, leeraar A. Collumbien.

Toegang gansch vrij en kosteloos.

APOTHEKERS van dienst op Zondag 7 Januari (namiddag) voor Gent, Dok, Dampoort en St. Amandsberg, apotheek Van Bockxstaele, Dampoortstraat 10. — Voor Ledeberg en Gentbrugge M. Gacoms Kerkstraat 34, Ledeberg.

SPORT

Voetbal-matchen van 7 Januari

1e afdeeling : 3 uur, Racing—Vriendschap.

2e afdeeling : 3 uur, Eendracht — Melle, Ganda — Vriendschap.

3e afdeeling : 11 1/2, Ganda—Union Gantoise, 3 uur, Gantoise—Racing ; Bottelaere—Gentbrugge, Vriendschap—Lemberge.

RACING CLUB, GENT, richt dit seizoen — zooals het verleden jaar — een Handicap Tornooi in, waarvoor de uitnoodigingen gezonden aan de eerste elftallen van Gent, verder hebben wij het Tornooi der Scholen, waarvan het reglement te bekomen is bij den schrijver, Langemunt, 42.

Mijnheer Ondereet Albert ;
De familie Ondereet-Heckaert ;
De familie De Coster-Caerdinael ;
hebben de eer Ued. het smartelijk verlies te melden welke zij komen te ondergaan door het afsterven van hunne teerbeminde echtgenoote, zuster, schoonzuster en moei

Mevrouw ONDEREET

geboren MARIA DE COSTER

Gewezen Onderwijzeres

schielijk te Gent overleden, den 4 Januari 1917, in den ouderdom van 59 jaren.

De begrafenis heeft plaats in de strikste intimiteit.

Ledeganckstraat, 29, Gent.

De Heer Edward C. Masseuw, Sekretaris van «La Ligue du Commerce & de l'Industrie de Gand» maakt langs dezen weg, Vrienden en Kennissen het overlijden kond, zijns betreurden vaders.

MIJNHEER,

EDWARD MASSEEUW

weduwnaar van Mevrouw Melania du Pré,

ontslapen te Gent, op 2 Januari 1917, in den ouderdom van 80 jaar.

De teraardebestelling heeft in engen kring, ter familiebegraafplaats te St-Denijs-Westrem plaats gehad.

Wees Hem indachtig

Gent, den 5 Januari 1917.

Heiliggeeststraat, 5.

Partijberichten

ZATERDAG

HARMONIE «VRIJHEID DOOR BROEDERSCHAP». — Om 7 ure, solfègeles ; om 9 ure, algemeene repetitie.

VOORUIT's TURNERS. — Om 7 1/2 u. repetitie voor de pyramieden jongens en meisjes. Niemand ontbreke.

MARXKRING. — Om 7 ure stipt repetitie voor al de solisten, om 9 ure laatste algemeene repetitie voor de koors.

Burgerstand van Gent

GEBOORTEN van den 1, 2, 3 en 4 Januari 1917. — Paul De Block, Palingshuizen, 42. — Theodule Verdonck, Reigerstr. 7. — Albert Bogaert, Ham, 180. — Irène Schiettekatte, Audenaardestw., 20. — Josephine Timmermans, Tulpstraat, 72. — Albert Goethals, Hulststr., 63. — Lievin Claeys, Meulestedestw., 529. — Fernand Beaumont, Akkergem., 233. — Pelagie Boulard, Aabotlaan, 24. — Jerome Verslycken, Meerschstr., 120. — Armand Balliu, Spadestraat, 40. — Gustave Van Hoecke, Salvatorstr., 74. — Albert Bailliu, Godshuisham 26. — Alphonse Impens, Boterdaelbeluik, 4 — Maurice V. d. Meiren, Lousbergl., 63. — Georgette Maes, Terrenkensstr., 20. — Alice Peirtsegaele, Ottergemstw., 8. — Joseph V. d. Borre, Lange Violettenstr., 4. — Maria De Bock, Modenaaiste g. — Albert Beyns, St-Amandstraat, 19.

Overlijdens van 1, 2, en 3 Januari 1917. — Honoré Andries, 38 j., beenhouwer, Wachtebeke. — Joannes De Buysscher, 70 jaar, z. b., Maagdenstr., 14. — Zacharius Sommerlynck, 83 j., z. b. St-Catherinastraat, 18. — Adolf De Potter, 71 j., z. b., Maagdenstr., 14. — Pelagie Horion, 9 d., Groendreef, 76.

Cinema « Vooruit »

St-Pietersnieuwstraat

Programma van vrijdag 5e tot en met donderdag 11e Januari 1917

1. Hadji de omgekeerde mensch (variété-nummer). — 2. Liefde en heil, drama. — 3. DE GOUDKOORTS, groot gekleurd drama, in 4 deelen. — 4. De haat die doodt, groot drama, in 3 deelen. — 5. Van den buiten naar de stad, drama in 3 deelen. — 6. Schaking in Hydra, gekleurde komiek met Max Linder.

Cinema « Vrijheid door Broederschap »

Zwijnaardschen steenweg (Heuvelpoort)

Programma voor zondag 7e Januari 1917 om 4 u. matinee en om 7 u. avondvertooning

De vallei van de Bourne, gekleurde reis. — 2. Liefde en heil, drama. — 3. DE GOUDKOORTS groot gekleurd drama, in 4 deelen. — 4. De haat die doodt, groot drama, in 3 deelen. — 5. Rigardin ziek, komiek, met Prince.

* * *

Cinema « De Palm »

Kerkstraat, Gentbrugge

Programma voor zondag 7e Januari om 7 ure 's avonds

1. Hadji de omgekeerde mensch (variété-nummer). — 2. VAN DEN BUITEN NAAR DE STAD, drama, in 3 deelen. — 3. Liefde en heil, drama. — Schaking in Hydre, gekleurde komiek, met Max Linder. — 5. DE GOUDKOORTS, groot gekleurd drama in 4 deelen. — 6. Rigardin en de kassierster, komiek met Prince.

Programma voor maandag 8e Januari om 7 ure 's avonds

1. De vallei van de Bourne, gekleurde reis. — 2. DE HAAT DIE DOODT, groot drama, in 3 deelen. — 3. Liefde en heil, drama. — 4. DE GOUDKOORTS, groot gekleurd drama, in 4 deelen. — 5. Rigardin ziek, komiek met Prince.

* * *

Cinema « Vooruitzicht »

Meulesteedschesteenweg

Programma voor zondag 7e Januari om 6 ure 's avonds

1. De rivier Padas, gekleurde reis. — 2. HET GEHEIM VAN DEN TOREN, groot drama in 3 deelen. — 3. Rigardin in de Matrimomaleclub, komiek, met Prince. — 4. Black Roderick, drama in 2 deelen. — 5. De club der éléganten, dedectief drama in 2 deelen. — 6. De jaloersche ezel, komiek met Max Linder.

* * *

Cinema « Volkshuis »

Antwerpsche steenweg, 59 Gent

Vertooning van zondag 7e Januari 1917 om 3 ure matinée en om 6 1/2 ure avondvertooning.

Zelfde programma als voor de cinema « Vooruitzicht ».

VERLOREN, zaterdag avond, tusschen 5 en 6 ure, een dames-paletot, gaande van de Ferrerlaan naar de Rooigemlaan. Groot belooning aan den terugbrenger, Dahliastraat, 74. 1497.

MEN VRAAGT om een welgeklante coiffeurssalon over te nemen. Voorwaarden te doen kennen : Gelukstraat, 25, Gent. 1495.

MEN VERLANGT te koopen : occasie naaimachien met ronde spoel. Adres : Salvatorstraat, 458. 1496.

TE HUREN : een groot en gerieflijk burgerhuis, met groot werkhuis en bijzondere ingangpoort, gelegen in de Molenaarstraat, 103. Voor de voorwaarden zich te bevragen Jozef II straat 38. 1890.

OPENING van een magazijn van koloniale waren. Bijzonderheid van macaroni in 't groot. Bennesteeg 21, Gent. 1438.

BEN KOOPER AAN GOEDEN PRIJS VAN
rechte snaren voor saucissen
Offers doen aan A. D. Publicité Dcerf, 54-56, De Broekereplaats, Brussel. (1494)

GOEDKOOPE BRANDSTOF. — Groote partij rijshout te koopen. Zich wenden bureel Afsneekaai. (100 meter vóór Snepbrug). (1467)

Belangrijk Bericht
aan de Melkerijen en IJzermagazijnen
Voor allerbeste Vertinde MELKKANNEN moffel Fleischman, wendt U in volle vertrouwen bij Evarist STORY, magazijn in het groot van keukengerief en ijzerwaren, Nieuwland 53, Gent. (Oud huis E. Chauffeur). Hoogst voordeelige prijzen en spoedige bediening. — Vraagt prijzen. (1491)

SIGAREN GROOT EN HALF GROOT
ED. DE LOORE, 104, Fuchsiastraat, Gent

VROUWEN
De remedie van Dr Carlos is onfeilbaar tegen achterblijvende maandstonden. Zekere uitslag zonder gevaar. De dose, 10 frank ; de 1/2 dose fr. 5.50. Beschaiden opzending tegen postbus : VOLKSAPOTHEEK, 188, Amsterdamstraat, Antwerpen.

POSTZEGELS. — Ik koop en ik verkoop alle verzamelingen. Willems, Leemstraat, 40, Gentbrug. Noordstatie, tegen tramlijn 1 of 2. Open van 9 tot 5 u. (600)